

P6_TA(2008)0195

Relațiile comerciale și economice cu Asociația Națiunilor din Asia de Sud-Est (ASEAN)

Rezoluția Parlamentului European din 8 mai 2008 privind relațiile comerciale și economice cu Asociația Națiunilor din Asia de Sud-Est (ASEAN) (2007/2265(INI))

Parlamentul European,

- având în vedere rezoluțiile sale privind negocierile comerciale bilaterale și, în special, Rezoluția sa din 13 decembrie 2007 privind relațiile economice și comerciale cu Coreea¹,
- având în vedere Carta ASEAN, semnată la 20 noiembrie 2007, în cadrul celei de-a treisprezecea reuniuni la nivel înalt a ASEAN de la Singapore,
- având în vedere rezoluțiile sale privind Birmania, cele mai recente fiind cele adoptate la 6 și la 27 septembrie 2007²,
- având în vedere rezoluția sa din 15 ianuarie 2008 privind CARS 21: Un cadru competitiv de reglementare privind autovehiculele³,
- având în vedere Rezoluția sa din 12 iulie 2007 privind Acordul TRIPS și accesul la medicamente⁴,
- având în vedere Rezoluția sa din 23 mai 2007 privind ajutorul pentru comerț acordat de UE⁵,
- având în vedere Rezoluția sa din 23 mai 2007 privind promovarea muncii decente pentru toți⁶,
- având în vedere Rezoluția sa din 3 iunie 2003 privind zonele regionale de liber schimb și strategia comercială în cadrul Uniunii Europene⁷,
- având în vedere propunerea de regulament al Consiliului de instituire a unui sistem comunitar pentru prevenirea, descurajarea și eliminarea pescuitului ilegal, nedeclarat și nereglementat (COM(2007)0602),
- având în vedere Comunicarea Comisiei către Consiliu, Parlamentul European, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor intitulată „Europa globală: concurența la nivel mondial. O contribuție la strategia UE de creștere economică și ocupare a forței de muncă” (COM(2006)0567),

¹ Texte adoptate, P6_TA(2007)0629.

² Texte adoptate, P6_TA(2007)0384_0420.

³ Texte adoptate, P6_TA(2008)0007.

⁴ Texte adoptate, P6_TA(2007)0353.

⁵ JO C 102E, 24.4.2008, p.291.

⁶ JO C 102E, 24.4.2008, p.321.

⁷ JO C68 E, 18.3.2004, p. 126.

- având în vedere studiul intitulat „Impactul economic al unui potențial acord de liber schimb (ALS) între Uniunea Europeană și ASEAN”, realizat de CEPII-CIREM, din 3 mai 2006,
 - având în vedere Declarația ministerială a celei de-a patra conferințe ministeriale a Organizației Mondiale a Comerțului (OMC), adoptată la 14 noiembrie 2001 la Doha și în special punctul 44 al acesteia privind tratamentul special și diferențiat (TSD),
 - având în vedere articolul 45 din Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere raportul Comisiei pentru comerț internațional și avizul Comisiei pentru afaceri externe, precum și cel al Comisiei pentru industrie, cercetare și energie (A6-0151/2008),
- A. întrucât Uniunea Europeană ar trebui să continue să acorde prioritate unui sistem comercial multilateral bazat pe norme, instituit prin intermediul OMC, care creează cele mai bune perspective pentru un comerț corect și echitabil, prin stabilirea unor norme adecvate și prin asigurarea respectării acestora,
 - B. întrucât îndeplinirea cu succes și în mod echilibrat a Agendei de dezvoltare de la Doha (ADD) oferă cele mai mari speranțe pentru a sprijini integrarea țărilor în curs de dezvoltare în sistemul comercial internațional,
 - C. întrucât acordurile comerciale interregionale pot completa sistemul multilateral prin promovarea integrării și prin abordarea unor aspecte în care este dificil, în prezent, să se obțină un acord multilateral,
 - D. întrucât ASEAN, în ansamblul său, ar fi al cincilea partener comercial al UE, iar UE ar fi al doilea partener comercial al ASEAN ca mărime a schimburilor comerciale și principalul investitor în regiune,
 - E. întrucât ASEAN reprezintă o regiune extrem de diversă, iar trei dintre membrii săi făcând parte din categoria țărilor cel mai puțin dezvoltate (LDC), în timp ce alți membri au un venit per capita mai mare decât cel al multora dintre statele membre ale UE,
 - F. întrucât țările ASEAN prezintă caracteristici economice diferite, iar aceste disparități vor juca un rol important în finalizarea acordului de liber schimb UE- ASEAN,
 - G. întrucât studiile arată că un acord EU-ASEAN („acordul”) ar putea crea avantaje economice substanțiale pentru ambele părți, dar că ar putea fi necesare măsuri suplimentare pentru a promova o distribuție echitabilă a acestor beneficii,
 - H. întrucât un acord de parteneriat și cooperare (APC), care să conțină clauze executorii în domeniul drepturilor omului, reprezintă o condiție necesară pentru ca Uniunea să încheie un ALS cu orice țară,
 - I. întrucât accesul corespunzător și reciproc la piețele UE-ASEAN care să respecte în totalitate diferitele cerințe economice ale membrilor ASEAN, și în special cerințele celor mai sărace țări LDC, va spori fluxul mărfurilor și serviciilor, accentuând inovația și accelerând creșterea economică de ambele părți,
 - J. întrucât ar trebui să se ia în considerare protecția eficientă a drepturilor de proprietate

intelectuală (DPI), inclusiv indicațiile geografice și denumirile de origine, favorizând în același timp accesul la medicamente și transferul de tehnologii, în special în domeniul dezvoltării durabile și al luptei împotriva schimbărilor climatice;

1. consideră că un acord ambițios ar putea crea avantaje considerabile pentru ambele părți și, cu toate că un acord de calitate este mai important decât rapiditatea concretizării sale, este, cu toate acestea îngrijorat de ritmul lent al desfășurării negocierilor; subliniază importanța obținerii unor rezultate concrete privind situația întreprinderilor din UE prin îmbunătățirea accesului pe piață;
2. consideră că un ADD reușit rămâne prioritatea comercială a Uniunii și își exprimă dorința ca negocierile cu ASEAN să fie complementare acestui obiectiv; consideră că ALS-ul propus trebuie să respecte în totalitate normele OMC;
3. invită ambele părți să acorde prioritate în cadrul negocierilor necesității de a stabiliza prețul produselor de bază, în special prețul alimentelor și să abordeze cu multă prudență problema biocombustibililor;
4. consideră că acordurile interregionale pot completa într-un mod util sistemul multilateral, cu condiția ca acestea să fie cuprinzătoare și ambițioase, luând în considerare aspecte care depășesc sfera reducerilor tarifare și abordând condițiile calitative asociate cu comerțul, inclusiv dispoziții eficiente privind drepturile omului și standardele sociale și de mediu; consideră că, în cazul în care un acord interregional se dovedește a nu fi practic, este esențial ca negocierile bilaterale să aibă un cadru comun care să difere doar în ceea ce privește domeniul de aplicare al acordului și perioadele de tranziție;
5. subliniază că dezvoltarea industrială viitoare în Uniune depinde de deschiderea față de schimburile comerciale internaționale și investițiile străine, guvernată de reguli echitabile;
6. regretă faptul că la reuniunea la nivel înalt UE-ASEAN care a avut loc la Singapore în noiembrie 2007, anumite prevederi cu privire la practicile și conduita în afaceri nu au fost analizate în profunzime, împiedicând astfel investițiile UE în țările ASEAN;
7. subliniază importanța consolidării integrării economice regionale între țările ASEAN; solicită Comisiei să ofere asistență tehnică și un posibil ajutor suplimentar în vederea facilitării acestei consolidări;
8. îndeamnă părțile să reducă progresiv sau să elimine toate barierele în calea comerțului cu mărfuri și servicii, respectându-se în același timp diferitele poziții economice de pe teritoriul regiunilor ASEAN, precum și necesitatea de a asigura servicii publice universale, accesibile și durabile la prețuri convenabile și cu standarde înalte de calitate pentru toți;
9. îndeamnă Comisia să asigure, în cadrul acordului EU-ASEAN, transparență și reglementări eficiente în ceea ce privește achizițiile publice, concurența și investițiile, drepturile de proprietate intelectuală (DPI), ajutoarele de stat și alte subvenții; subliniază importanța serviciilor în cadrul relațiilor comerciale EU-ASEAN;
10. subliniază că un acord cu ASEAN ar trebui să asigure:
 - (i) îmbunătățirea și simplificarea regulilor de origine,

- (ii) armonizarea standardelor, inclusiv în ceea ce privește siguranța produselor, protecția copilului și drepturile animalelor,
- (iii) transparență legislativă și proceduri birocratice simplificate,
- (iv) eliminarea taxelor discriminatorii;

Aspecte sectoriale

11. consideră că barierele netarifare sunt la fel de importante ca reducerile tarifare și este preocupat, în mod deosebit, de restricțiile din sectorul serviciilor furnizate întreprinderilor, unde o reducere a constrângerilor nejustificate ar putea permite companiilor din țările ASEAN să beneficieze de servicii bancare, juridice și de asigurări mai eficiente și mai ieftine;
12. subliniază importanța drepturilor de proprietate intelectuală (DPI) și solicită ca punerea în aplicare eficientă a acestora să devină o prioritate, în special în materie de design, înregistrări audio sau alte bunuri culturale, dar și în ceea ce privește indicațiile geografice și denumirile de origine; solicită Comisiei ca, independent de dreptul țărilor de a reglementa anumite sectoare, cum ar fi audiovizualul, să elimine barierele care au un rol esențial în conservarea diversității culturale;
13. acordă o importanță deosebită luptei împotriva comercializării produselor farmaceutice contrafăcute, care reprezintă o formă de concurență neloială și un pericol pentru consumatori; în același timp, subliniază faptul că niciuna dintre dispozițiile din acord nu ar trebui să creeze bariere de ordin juridic sau practic în calea utilizării depline a flexibilităților prevăzute în Declarația de modificare a Acordului privind aspectele legate de comerț ale drepturilor de proprietate intelectuală (Acordul TRIPS) și a accesului la medicamente și invită negociatorii Comisiei să țină seama pe deplin de punctele referitoare la acest subiect din rezoluția Parlamentului din 12 iulie 2007, menționată anterior;
14. reamintește angajamentul UE de a sprijini Declarația de la Doha și utilizarea flexibilității oferite de acordul TRIPS în favoarea sănătății publice și a accesului la medicamente în țările în curs de dezvoltare; prin urmare, invită Comisia să nu ia nicio măsură care ar putea submina eforturile guvernului thailandez de a asigura accesul la medicamente pentru toți rezidenții săi;
15. consideră că aspectele din acord care afectează achizițiile publice ar trebui să țină seama de nivelul diferit de dezvoltare al membrilor ASEAN și să respecte dreptul tuturor participanților de a reglementa serviciile publice, în special cele legate de necesitățile de bază;
16. consideră că acordul trebuie să urmărească promovarea unei mai mari transparențe și răspunderi în ceea ce privește investițiile făcute de fondurile suverane de investiții;
17. își exprimă îngrijorarea în legătură cu consecințele creșterii prețurilor la orez, în special pentru familiile mai sărace din țările ASEAN importatoare de orez;
18. consideră că industria pescuitului trebuie analizată în detaliu, în special sectorul tonului, dat fiind semnificativul impact socio-economic pe care l-ar avea liberalizarea integrală și imediată a tarifelor din acest sector cu probleme, fapt recunoscut de Comisie în studiul asupra acestui sector pe care l-a elaborat la cererea Parlamentului;

19. subliniază importanța respectării reglementărilor privind igiena și sănătatea din industria pescuitului ca mijloc de perfecționare și dezvoltare susținută a industriei din aceste țări, dar și a concurenței loiale între acestea și industria pescuitului din UE; îndeamnă Comisia să ofere asistența tehnică necesară pentru a permite industriei pescuitului din regiunea ASEAN să-și îndeplinească obiectivele
20. încurajează extinderea cooperării economice interregionale la domeniul macroeconomic, inclusiv cooperarea fiscală și în domeniul datelor statistice, la adoptarea unor standarde internaționale în domeniul auditului și al contabilității, precum și la măsuri privind lupta împotriva corupției și spălării banilor;
21. solicită consolidarea cooperării dintre Uniune și ASEAN în domeniile combaterii traficului cu ființe umane, a turismului sexual și a contrafacțiilor; salută angajarea membrilor ASEAN în lupta împotriva stupefiantelor, solicitându-le acestora, în același timp, să susțină moratoriul Organizației Națiunilor Unite (ONU) împotriva pedepsei cu moartea; felicită Filipine pentru abolirea pedepsei capitale;
22. invită Uniunea și ASEAN să intensifice cooperarea în domeniul sănătății publice și, în special, în combaterea bolilor precum SIDA, SARS și gripa aviară, în problemele legate de schimbările climatice, precum și în cele care privesc promovarea siguranței alimentare;
23. consideră concurența dintre Uniune și țările ASEAN ca fiind dependentă de îmbunătățirea educației, a formării profesionale și a cercetării în Uniune, precum și de realizarea unor produse și servicii inovatoare;
24. consideră că acordurile comerciale, de investiții și în materie de știință și cercetare ar trebui să abordeze probleme specifice fiecărui sector, precum:
 - (i) becurile cu consum redus de energie,
 - (ii) certificarea produselor din lemn obținut prin cultivare durabilă și tăiere în mod legal,
 - (iii) prevenirea dezastrelor naturale și refacerea în urma acestora,
 - (iv) sectorul turistic, acordându-se o atenție deosebită întreprinderilor mici și mijlocii,
 - (v) libera circulație a cercetătorilor, a oamenilor de afaceri și a turiștilor,
 - (vi) cooperarea dintre centrele de cercetare din cadrul Uniunii și al țărilor ASEAN și schimbul rezultatelor cercetărilor științifice;
 - (vii) generatoarele de aerosoli;
25. recomandă ca politica energetică a Uniunii cu privire la țările ASEAN să se axeze pe:
 - (i) acordarea licențelor în mod nediscriminatoriu și pe condițiile de comercializare nediscriminatorii în cazul produselor energetice,
 - (ii) îmbunătățiri ale producției de energie și ale capacităților de export,
 - (iii) dezvoltarea infrastructurii de transport pentru produsele energetice,
 - (iv) diversificarea surselor de energie,
 - (v) eliminarea taxelor vamale pe produsele energetice,
 - (vi) acorduri comune privind economia de energie, atenuarea schimbărilor climatice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, și pe potențialele acorduri comune

privind comercializarea drepturilor de emisie, pentru a evita efectele negative asupra industriilor din Uniune;

26. salută posibila dezvoltare a unor proiecte de cercetare comune, elaborate de institutele de cercetare din Uniune și din țările ASEAN și îndeamnă Comisia Europeană să ia măsuri pentru facilitarea acestor proiecte;
27. reamintește necesitatea de a proteja industria din Uniune împotriva dumping-ului din partea exportatorilor ASEAN și a descuraja un asemenea dumping prin intervenții timpurii din partea negociatorilor comerciali ai Uniunii;

Aspecte specifice fiecărei țări în parte

28. subliniază faptul că orice program de reduceri tarifare ar trebui să țină seama pe deplin de pozițiile economice diferite ale țărilor membre ASEAN;
29. consideră că țările mai sărace, care nu fac parte din categoria LDC, ar trebui să beneficieze de flexibilități care să fie mai mult sau mai puțin echivalente cu cele oferite în cadrul acordurilor de parteneriat economic țărilor cu un nivel comparabil al veniturilor;
30. invită Comisia să solicite țărilor Cambodgia și Laos, într-un moment oportun în timpul negocierilor, să precizeze dacă doresc să participe la acord și, dacă răspunsul acestora este pozitiv, să solicite Consiliului un mandat de negociere revizuit pentru a face posibil acest lucru;
31. consideră că situația actuală din Birmania face imposibilă participarea acestei țări la acord;
32. consideră că soluționarea problemei secretului bancar în Singapore, care blochează încheierea unui APC, este esențială pentru ca perspectiva instituirii unui ALS interregional să fie reală;

Dezvoltarea durabilă

33. consideră că un capitol ambițios privind dezvoltarea durabilă reprezintă un element esențial al oricărui acord și evidențiază faptul că punerea în aplicare a standardelor convenite este esențială; este de părere că, pentru atingerea acestui obiectiv, este necesar ca acest capitol să fie supus mecanismului standard de soluționare a litigiilor;
34. solicită ca fiecare acord să conțină clauze obligatorii în domeniile social și de mediu, care să angajeze părțile să ratifice convențiile de bază ale Organizației Internaționale a Muncii (OIM) și care să asigure punerea în aplicare efectivă a acestora, în special în ceea ce privește exploatarea prin muncă a copiilor și munca forțată, a căror proces de eradicare constituie o provocare crucială pentru OIM, după cum reiese din raportul Comisiei, intitulat „Oprirea exploatării prin muncă a copiilor: un obiectiv ce poate fi atins” publicat pentru prima oară în 2006;
35. invită Comisia să aibă în vedere modalități de acordare a unor stimulente țărilor care își îmbunătățesc standardele de muncă, pentru a garanta faptul că extinderea acordurilor de liber schimb nu reduce motivația țărilor de a se califica pentru regimul special de încurajare al Sistemului generalizat de preferințe (SGP+), studiind în același timp posibilitatea introducerii unei clauze care presupune ratificarea convențiilor de bază ale

ONU și OIM în materie de drepturile omului și de dreptul muncii, în special cele referitoare la exploatarea prin muncă a copiilor și munca forțată;

36. subliniază că, odată cu intrarea în vigoare a unui ALS între UE și ASEAN, trebuie adoptate măsuri care să nu afecteze în mod grav avantajele de care dispun țările cel mai puțin dezvoltate în ceea ce privește accesul produselor lor pe piața Uniunii;
37. consideră că un Forum pentru comerț și dezvoltare durabilă, format din reprezentanți ai organizațiilor de lucrători și angajatori și ai societății civile ar putea juca un rol important în garantarea unei deschideri mai mari a pieții în paralel cu o creștere a standardelor sociale și de mediu;
38. propune stabilirea unui mecanism în cadrul căruia organizații recunoscute ale angajatorilor și lucrătorilor să poată formula cereri privind anumite măsuri care să fie tratate într-o perioadă de timp determinată și să ducă la dispoziții de urmărire și de revizuire continue, pentru a se exercita o presiune constantă asupra celor care încălcă drepturile lucrătorilor;
39. așteaptă cu interes publicarea rapidă a unei evaluări a impactului asupra durabilității (EID), care trebuie să fie disponibilă în timp util pentru a permite consultarea generalizată a publicului, astfel încât rezultatele evaluării să poată influența rezultatele negocierilor, în special cu privire la măsurile care pot fi necesare pentru a reduce impactul negativ asupra anumitor grupuri sau sectoare;
40. consideră că EID ar trebui să acorde o importanță deosebită impactului liberalizării comerțului asupra egalității de gen, în special în sectoare precum agricultura, industria textilă și activitățile de prelucrare pentru export;
41. solicită Comisiei și reprezentanților țărilor ASEAN să ia în calcul consecințele pe care le-ar avea acordul asupra fermierilor mici-întreprinzători din regiune și să se asigure că agricultura de familie și durabilă va fi consolidată și nu fragilizată;
42. consideră că măsurile de combatere a despăduririi, de protejare și valorizare a pădurilor tropicale sunt foarte importante în lupta împotriva schimbărilor climatice, precum și pentru a contribui la conservarea biodiversității; consideră, prin urmare, că un ACP trebuie să încurajeze numai comerțul cu biocombustibili ecologici și că țările ASEAN trebuie să fie sprijinite în eforturile lor de combatere a exploatării ilegale a lemnului;
43. solicită partenerilor de negocieri să se asigure că acordul include mecanismele de protecție a drepturilor tradiționale ale localnicilor și ale comunităților locale de a se folosi de pădurile proprii în procesul de punere în aplicare a sistemelor privind gestionarea pădurilor și sistemele de acordare a licențelor, întărind capacitatea parlamentelor naționale și a societății civile, inclusiv a comunităților locale și a populației autohtone, de a se implica în luarea deciziilor privind conservarea, utilizarea și gestionarea resurselor naturale și de a-și demarca și apăra drepturile de proprietate asupra terenurilor;
44. consideră că atât produsele ecologice, cât și mărfurile din comerțul echitabil ar trebui să beneficieze de o reducere a tarifelor mai rapidă în raport cu celelalte mărfuri și să aibă acces pe piața UE cât mai devreme; solicită Comisiei să aibă în vedere actualizarea nomenclaturii vamale pentru a ține seama de aceste produse specifice;

Observații politice

45. recunoaște rolul din ce în ce mai mare al ASEAN ca motor al stabilității și prosperității regionale; salută relansarea relațiilor UE-ASEAN odată cu summit-ul de la Singapore din 2007; consideră ca există un mare potențial de colaborare între Uniune și ASEAN, ambele fiind implicate în integrarea regională;
46. semnaleză faptul că intensificarea relațiilor economice și comerciale dintre Uniune și ASEAN va contribui la consolidarea relațiilor globale dintre cele două regiuni și va încuraja realizarea unor noi progrese în domeniul cooperării politice și al securității, al promovării democrației și drepturilor omului, în domeniul energiei/schimbărilor climatice și al mediului, precum și în domeniul socio-cultural, de cooperare și dezvoltare;
47. salută progresul înregistrat în integrarea ASEAN, precum și semnarea Cartei ASEAN, ale cărei dispoziții speră să intre în vigoare în cel mai scurt timp;
48. reamintește că drepturile omului și democrația sunt valori esențiale ale UE și solicită ca acestea să facă parte integrantă a negocierilor cu ASEAN, mai ales în APC-uri; reafirmă importanța pe care Parlamentul o acordă reformelor politice și din domeniul drepturilor civile și salută instituirea prin Carta ASEAN a unui organism care se ocupă de drepturile omului, precum și angajamentul explicit în favoarea consolidării democrației, bunei guvernante și a statului de drept, alături de promovarea și protecția drepturilor omului și a libertăților fundamentale; se așteaptă, așadar, ca ASEAN să contribuie în mod constructiv la promovarea acestor valori în regiune;
49. salută alegerile din Thailanda care au reinstabilit democrația, cere un proces credibil de democratizare și de reconciliere națională în Birmania, cu implicarea deplină a opoziției și a grupurilor etnice și solicită eliberarea imediată a lui Aung San Suu Kyi și a tuturor prizonierilor politici, precum și normalizarea activităților partidelor politice; sprijină activitatea ONU și a reprezentanților speciali ai UE; solicită Consiliului să mențină măsurile restrictive împotriva guvernului din Birmania, să urmărească situația îndeaproape și, în cazul în care evoluțiile din această țară justifică acest lucru, să revizuiască măsurile respective; solicită membrilor ASEAN, Chinei și Indiei să facă presiuni asupra Birmaniei;
50. subliniază importanța cooperării în domeniile luptei împotriva terorismului și managementului crizelor/dezastrelor și salută cooperarea recentă din cadrul misiunii de monitorizare în Aceh;
51. pentru a promova buna guvernare, transparența și statul de drept, Parlamentul își exprimă dorința ca statele membre și Comisia să intervină în cazurile în care există dovezi juridice clare de implicare a unor funcționari din țări ASEAN în cazuri de corupție legate de resursele naturale; solicită Comisiei să prezinte Parlamentului un raport privind toate acțiunile pe care le va întreprinde în acest sens;

Rolul Parlamentului European

52. se așteaptă ca Tratatul de la Lisabona să intre în vigoare înainte de încheierea negocierilor, ceea ce va elimina orice dubiu cu privire la necesitatea aprobării Parlamentului pentru acest tip de acord; invită Comisia să pună la dispoziția Parlamentului în mod mai larg mandatul de negociere și să se consulte cu acesta în mod

regulat în timpul negocierilor, pentru a se asigura că rezultatul acestora se bucură de un sprijin larg;

o

o o

53. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei, guvernelor și parlamentelor statelor membre și ale țărilor ASEAN, precum și Secretarului General al ASEAN.